

עילה מצאו בשכלם החומריי לומר שעיקר הצלחת הנפש לחקור על הגלגלים והככבים וכיוצא...)

עוד כתב החינוך והרב מהר"ם חאגיז:

ה. ולכך לא נברא כך האיש הישראלי, רק נצטוו להשלים תיקון גופו ע"י האדם, להורות דכמו שלימות צורת גופו נשלם ע"י האדם כן שלימות צורת נפשו הוא ע"י האדם בבחירתו...

ולפי"ו להיות הפשט זה במקרא קרוב לפשוטו, א"כ הוה ג"כ כטעם המפורש בתורה, ואפשר הטעם הזה מעכב וצריך לכוונו בעת קיום המצוה...

המקובלים הראשונים כתבו טעם למצוה הזאת:

ו. שנצטוינו לחתוך העור העב, ובעור הרך לפרעו עד העטרה, להיות בעור העב יש ג' גלדים והם נגד ג' קליפות הטמאות, אשר כל חיות הדברים הטמאים והאסורים עפ"י התורה הוא מג' קליפות הללו והם צריכים כריתה וביטול לגמרי... והעור הד' הוא נגד קליפת נוגה אשר היא מצרנית בין הקדושה להקליפה... כי כל הדברים העולמיים המותרים בעוה"ז חיותם מקליפות נוגה... ועבור זה נצטוינו לפרוע העור הד' הרך ולהטותו אל העטרה, הבן הענין:

(יצא לנו לפ"ז, בכלל המצוה הזאת לפרוש את עצמו מכל הדברים האסורים לגמרי עפ"י התורה, וגם לקדש את עצמו במותר שלא להנות ממותר העולם רק עפ"י ההכרח המצטרך לתורה ולעבודה, דהיינו שילך בכח האכילה ההיא לעבוד את השי"ת)

(מתוך הסה"ק 'דרך פיקודי' מצוה ב' חלק המחשבה)

ברית מילה כהלכתה

המכון המקצועי הראשון להכשרת מוהלים

בראשות המוהל מומחה

הרב יחזקאל קיין

ת.ד. 9339 בית שמש

תפילה למוהל

רבונו של עולם הנני מודה ומשבח ומהלל לשמך הגדול שבראנו יש מאין לא לצורך חובה כי אם נדבה ורצון ואהבה. במדת טובך וחסדך כי טוב חסדך מחיים שפתי ישבחונך שנתת בי נשמה קדושה ורוחנית. ועוד הגדלת טובך עלי שלא עשיתני אשה או עבד ועל הכל יתגדל ויתרומם שמך לעולם שנתת לי אמונה שלמה להאמין כי אתה אל אמת ותורת משה עבדך בכתב ובעל פה אמת, וחתמת אות בריתך בכשרי לאות בינה וביני להימול כל זכר לאות כי אתה אלהינו ואני עבדך חתום בחותמך הקדוש כי אמרת לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר. ועוד נתת לי מתנת חנם שזכיתני להיות אמצעי להכניס בניה תחת כנפי שכינתך ולמול את בשר ערלתם ולהכניסם באות ברית קדש צדיק יסוד עולם ועמך בלם צדיקים. לכן הנני מתחנן אליך אל שדי שתסיעני ותצילני מיצר הרע שלא לממא אות ברית קדש וחותמך ששמת בכשרי. וכן כל הנימולים על ידי ישמרו את ברית קדש מכל ממאה שלא יקרבו אל עריות ולא שניות מדברי סופרים או עם נדה. או זכר או בהמה חיה ועוף. או עם גויה. או עם פנויה בלא קידושין. או בלה בבית חמיה. או עם נשותיהן שלא בדרך ולא שום דבר הגורם המשכת ערלה חס ושלום ובני והנימולים על ידי וכל בני ישראל עמך לא ימירו את דתם ואמונתם. לא ברצון ולא באונס. אלא תמיד יהיו חזקים באמונתם בדת תורת משה עד יום מותם ונתת פניהם חזקים נגד המקנטרים אותם על אמונתם. ומצחם נחושה נגד מצחם. ולא יבולשו בעולם הזה ולא יכלמו לעולם הבא.

ויהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתשלח את אליהו הנביא עתה לראות מצוה זו ויהיה הילד הזה פריא ולא חולה כדי שאקים מצות מלה בזמנו, ותזכני להמולו בהוגן וכשורה ובכונה הראויה. וקבל עבודתי במצוה זו כאלו הקרבת קרבן על גבי מזבחה וכעקדת יצחק תרצני ברחמיך הרבים ושלא יספן הילד הזה חס ושלום מחמת המקרה ותשלח רפואה וחיים לילד ולאמו ברפואת יחזקיהו מלך יהודה מחליו וכמרים הנביאה מצרעתה ובנעמן מצרעתו וכמי מרה על ידי משה רבינו וכמי יריחו על ידי אלישע.

ובזכות מצוה זו רחם עלינו שלא יגורו אומות העולם גזרות רעות לכמל מצוה זו ולא שום מצוה מישראל ותזכני למדת אברהם אבינו שהכניס תחת כנפי השכינה שנאמר ואת הנפש אשר עשו בחרן. ובזכות מצוה זו החתומה בכשרנו נזכה לראות פני השכינה כמו שנאמר מבשרי אחוה אלה ותצילני מן הגיהנם כמו שנאמר גם את ברם בריתך שלחתי אסיריך. ושלח לנו הגואל במהרה בימינו. אמן:

(מספר שריש הודב)

כוונות המילה

בספר אות חיים ושלום (לבעל שו"ת מנחת אלעזר סי' רס"ד אות י') כתב בזה"ל: הכוונות של המילה טוב לכיין קודם המילה ובסמוך לה כל מה דאפשר, כי בעת עשייתה אין באפשרות כל כך בדיוק לכיין הכוונות כי הוא טרוד בזהירות מעשיו ולמהר בכל האפשרי, ואולי ימשוך אז המעשה קצת על ידי טירדת מחשבתו בהכונה ויצער התינוק ח"ו, וכשהכוונה על הסמוך לו מקודם וכוונתו לשם שמים, אז ממילא בסתמא תשאר הכוונה בכללות בתוך מוחו גם כשלא יכוין עליה אז בשעת המילה הכל בפרטות.

מילה

- א. **יכוין באומרו "על המילה"**, שעולה כמספר ק"ץ כל בשר שהיא ערלה בא לפניו לנערה ולסלקה.
- ב. ויכוין כי **מילה** עם הכולל גימטריא **אלה"ם** (שהוא מידת הדין). וגם **אלה"ם דיודין** עם האותיות פשוט **אלף למד הי יוד מם - אלה"ם** (הגימטריא של שם אלה"ם במילואו ועוד ה' אותיות של שם אלה"ם) עולה כמספר **ערלה** (שכולם הם דינים ועתה בא להעבירם).
- ג. ויכוין דבכריתת **הערלה** יעברו מידות הדין ממנו (ע"פ הנ"ל) וימתקו הדינים ע"י הוי"ה ואדנות **יאהדוניה**, כמספר תיבת **המילה** עם הכולל (שהם גימטריא צ"א)

פריעה

- א. **בפריעה יכוין**, כשנגלה העטרה שהיא דמיון **יוד** שע"ז הוא משלים שם **שד"י** בגוף הילד. כי מקודם היתה ה"יוד מכוסה ואותיות ש"ד משד"י מגולים (ידיים פשוטות למעלה עם הראש הם צורת ש', וי"א בצורת הנחיריים, וזרוע וחצי גוף הם צורת ד'), ועתה מגלה ה"יוד ומשלים שם שד"י בילד.
- ב. וגם מטטרו"ן העולה שד"י מקבל הילד לחלקו ומוציא אל הקליפות חלקם.

מציצה

- א. **כשמוצץ בפה יכוין**, כי **אלה"ם** גימטריא **פה** עם הכולל, ויכוין להמשיך כח הדינים מבפנים (להוציא אותם לחוץ).
- ב. ולכן מוצצים ביין **אדום** שהוא מידת הדין, כי אין הדין מתמתק אלא בשורשו, ואז יוצא מידת הדין הקשה ע"י שהוא מוצץ את הדם בפה ומוציאו עם היין.

וע"י כוונה זו אז בלי ספק ישאר ממותק שם **שדי** כאמור עם **יאהדוניה** הנרמז בתיבת **המילה** [עם הכולל].

וסיים בזה הלשון: **"ואשרי המוהל שמכוין לזה, ושמעתי ממורי זלה"ה שהמוהל תינוק בזאת הכוונה ישמור בריתו לעולם ויגדל הילד לתורה ולמעשים טובים, ויזכה להיות מורה הוראות בישראל" אכ"ר ע"כ.**

הובא בספר 'אור החיים' עמ' קכ"א בשם ספר כתב יד מאחד הקדושים, ושורש דברים אלו מספר הליקוטים פרשת לך לך על הפסוק "ובן שמונת ימים" קצת מזה, ג"כ בספר טוב הארץ (לר' נתן שפירא בתיקון היסוד דף טו:) בשם האר"י זיע"א יעוש"ב.

טעמי המילה

העיקר בידינו להלכה מצות עשה דאורייתא צריכא כוונה:

- א. והוא שצריכין לכיין בעשותה: **"הנני מכוין בעשיה הזאת לקיים מצות בוראינו כאשר ציונו בתורה ונמלתם את בשר ערלתכם"...**
מהראוי להחמיר בשל תורה דבעינן כוונת שניהם [האב והמוהל] דייקא.
והנה כבר כתבנו דמצוה שהטעם מפורש בתורה צריך לכיין גם הטעם... רק הטעם המפורש בתורה מעכב אם אינו מכוין

וזה הטעם שכתב החינוך:

- ב. שצונו השי"ת לרשום אותנו במקום אבר המוליד (כל קומת האדם) שאנחנו עבדיו מיוחדים לו יותר מכל אומה ולשון כמו המלך הרושם את עבדיו למען יזכירו ויכירו וידעו שהם עבדיו.

והעמיק בזה ביותר הרב המהר"ם חאגיז בקצת שינוי והוא:

- ג. שהמצוה הזאת הוא דמיון אות וכריתת ברית בין שני אוהבים לבל תשכח אהבתם ולבל יפרדו.

והנה לדעתי הטעמים הללו מעכבין וצריך האב והמוהל לכיין...

(וג"כ בכלל המצוה הזאת ולא תלכו בחוקות הגוים, היינו כמו שאנחנו רשומים בבשרינו ביחוד מכל העמים להיותינו ניכרים בין שאר האומות, כן מחויבים אנחנו להיותנו רשומים ומיוחדים בבגדינו ומלבושינו ובדיבורינו ומנהגינו, הכן הענין, וכ"ז מחויב האדם להתבונן בעסקו במצוה הזאת אם הוא שלם בכל אלה... ולפי מה שהעמיק בטעם הרב מהר"ם חאגיז שהוא כריתת ברית בין שני אוהבים, הנה זה כל האדם כל ימי חייו בזכרו בברית החתום בבשרינו יזכור במצות אהבת השי"ת שהוא לאות ברית בינינו לבל תפרד אהבתינו ממנו ית"ש... עוד בכלל המצוה הזאת להיות נשמר מעריות ומביאות אסורות, ולקדש את עצמו במותר לו רק להשתמש במצות כי הנה הוא חותם המלך)

- ד. באתי לעורר בענין המצוה הזאת שנצטוה בה אברהם אבינו בראשונה והוא היה ראש החוקרים והפלוסופים, אמר לו השי"ת התהלך לפני והיה תמים, עשה המצוה כאשר צוך ד' אלקיך וזה הוא הצלחת נפשך ורוחך ונשמתך מבלי הביט אל חקירה בשכל המוגבל בחומר...

(יצא לנו מזה בעסוק האדם במצוה הזאת... והיא מנגדת לשכל האנושי המוגבל בחומר, להיות השכל החומרי מתמיה למה יברא השי"ת בריאה לבטלה ויצוה להסירה... בכלל זה להיות תמים עמו ית' בכל ענייני תורתו ובמצותיו ובכל ענייני העולם ולהאמין כי הוא היודע בטוב לנו, הוא האל הטוב והמטיב לנו ועשית מצותיו ית' בעשית הגשמיות וחקר דיני מצותיו כשור ובור ומבעה והבער הוא הצלחת נפשינו, היפך סברת החוקרים אשר